

UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI
FACULTATEA DE LITERE
CATEDRA DE LIMBA ROMÂNĂ ȘI FILOLOGIE ROMANICĂ

CURRICULUM

la unitatea de curs

***Abordarea prin competențe
a disciplinelor filologice***

Ciclul II	studii superioare de masterat
Codul și denumirea domeniului general de studii	011 Științe ale educației
Codul și denumirea domeniului de formare profesională:	0114. Formarea profesorilor
Denumirea programului de master	Didactici moderne ale disciplinelor filologice Didactica limbii române în școala alolingvă Didactica literaturii universale
Forma de învățământ	cu frecvență

Autor: Viorica Popa,
dr., conf. univ.

_____

BĂLȚI, 2021

Discutat și aprobat la ședința Catedrei de limba română și filologie romanică
Proces-verbal nr. 1 din 16 septembrie 2021
Șefa Catedrei de limba română și filologie romanică

conf. univ., dr. Elena LACUSTA

Discutat și aprobat la ședința Consiliului Facultății de Litere
Proces-verbal nr. 2 din 21 septembrie 2021
Decanul Facultății de Litere

conf. univ., dr.

Informații de identificare a cursului

Facultatea de Litere

Catedra de limba română și filologie romanică

Domeniul general de studiu: 011 Științe ale Educației

Domeniul de formare profesională la ciclul II: 0114 Formarea profesorilor

Administrarea unității de curs:

Codul unității de curs	Credite ECTS	Total ore	Repartizarea orelor				Forma de evaluare	Limba de predare
			Prel.	Sem.	Lab.	L. ind.		
F.01.O.001 (denumirea programului de master – <i>Didactici moderne ale disciplinelor filologice</i>)	5	150	16		24	110	E	Limba română
F.01.O.001 (denumirea programului de master – <i>Didactica limbii române în școala alolingvă</i>)	5	150	16		24	110	E	Limba română
F.01.O.001 (denumirea programului de master – <i>Didactica literaturii universale</i>)	5	150	16		24	110	E	Limba română

Anul și semestrul: anul I, semestrul I

Statutul: disciplină obligatorie

Integrarea cursului în programul de studii

Cursul *Abordarea prin competențe a disciplinelor filologice* asigură pregătirea generală în domeniul Științe ale Educației, programul de formare profesională 0114. Formarea profesorilor, și oferă absolvenților posibilitatea de a se încadra în învățământul atât preuniversitar, cât și universitar în calitate de cadru didactic. Cursul se înscrie în aria disciplinelor obligatorii și vizează formarea competențelor pentru desfășurarea activităților de predare-învățare-evaluare a limbii și literaturii române și literaturii universale în învățământul gimnazial și liceal din Republica Moldova.

Competențe prealabile

- identificarea și descrierea conceptelor, principiilor, teoriilor din domeniile științelor filologice și ale educației;
- determinarea și interpretarea activităților de cercetare a fenomenelor lingvistice și literare în contexte educaționale;
- utilizarea adecvată a fenomenelor lingvistice și literare din diferite perspective (sincronic/diacronic, sintetic/analitic, estetic, cultural/intercultural, disciplinar/interdisciplinar/intradisciplinar/ pluridisciplinar/ transdisciplinar);
- aplicarea diferitor principii, teorii și metode în elaborarea proiectelor de activitate profesională;
- utilizarea adecvată de criterii și metode standard de evaluare, pentru a aprecia calitatea, avantajele și limitele activităților didactice elaborate;
- asigurarea calității activităților de predare/învățare/evaluare a limbii și literaturii în contexte socio-umane și identitar-culturale.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe profesionale:

CP1.5. Redefinirea, rescrierea, restructurarea conceptelor, principiilor și teoriilor din domeniile științelor filologice și ale educației;

CP2.1. Stabilirea noilor orizonturi strategice și a unor contexte complexe/mai largi în care pot fi aplicate conceptele, teoriile și metodele de bază din domeniile științelor filologice și ale educației;

CP3.3. Aplicarea teoriilor noi la elaborarea unor modele de problematizare a fenomenelor lingvistice și literare prezente în curriculumul gimnazial și liceal;

CP4.2. Extinderea aparatului conceptual al specializării la rezolvarea unor probleme complexe ale învățământului preuniversitar;

CP5.5. Elaborarea și aplicarea adecvată în practica educațională a metodelor și instrumentelor de evaluare clasice și moderne;

CP6.4. Utilizarea adecvată a metodelor cantitative și calitative în vederea elaborării proiectelor profesionale.

Competențe transversale:

CT1. Prestarea de activități de predare-învățare și evaluare la domeniul de specializare.

CT2. Realizarea unor activități didactice și educaționale concepute și desfășurate în echipă.

CT3. Punerea în valoare a respectului pentru identitate, limbă, ierarhie culturală.

Finalitățile cursului: cursul are drept finalitate formarea competențelor profesionale și transversale formulate mai sus.

La finalizarea cursului, studenții trebuie:

- să realizeze proiecte didactice/ de cercetare științifică;
- să ajusteze curriculum-ul la un context educațional specific;
- să aplice diverse strategii de predare-învățare-evaluare, adaptate la condiții existente/create și/sau impuse;
- să elaboreze proiecte de activitate profesională din diverse perspective;
- să soluționeze probleme;
- să evalueze propriul demers didactic și să reflecteze asupra succeselor/insucceselor.

Conținuturi

a) Tematica și repartizarea orientativă a orelor de prelegeri

Nr. d/o	Unități de conținut	Nr. de ore	Bibliografia
1.	Tema 1. Tradițional și modern în didactica limbii - Caracteristici ale didacticii tradiționale și ale didacticii moderne - Didactica vs metodică predării - Pedagogia modernistă vs pedagogia postmodernistă	1	Callo, p. 21-24;
2.	Tema 2. Procesul de instruire eficientă: obiective – competențe – finalități	1	Cartaleanu <i>et alii</i> , 2017a; Cosovan, 2010, p. 35-55; Cristea, 2011; Ghicoș; Popa, 2012;
3.	Tema 3. Dimensiunile conceptului de competență - Competențe-cheie, transversale, competențe	2	Rey <i>et alii</i> ; Sclifos <i>et alii</i> , p. 5-18;

	specifice, unități competențe; - Competența de a învăța să înveți; - Competența acțional-strategică; - Competența de a comunica în limba maternă; Activitate de învățare/produse curriculare recomandate: Activități de predare-învățare-evaluare recomandate în vederea dezvoltării competențelor cheie-transversale		35-102; Goraș-Postică <i>et alii</i> , p. 25-70; Pâslaru, p. 4-9; Cristea, 2011, p. 55;
4.	Tema 4. Predare interactivă centrată pe elev - principii ale educației pentru comunicare; - metodele participative: de la evoluția conceptului spre aplicare în cadrul orelor de limbă/comunicare (în liceu); - metode de formare și dezvoltare a capacității de elaborare a mesajului oral; - metode de formare și dezvoltare a capacității de elaborare a mesajului scris	2	Bocoș; Iordăchescu <i>et alii</i> , 2010; Iordăchescu <i>et alii</i> , 2013;
5.	Tema 5. Studiul integrat al limbii și literaturii - modelul conceptual al disciplinei: paradigma comunicativ-funcțională; - interdisciplinaritatea – activitățile transdisciplinare; - interculturalitatea – ateliere interculturale.	4	Cartaleanu <i>et alii</i> , 2017b; Popa <i>et alii</i> , p. 91-145;
6.	Tema 6* . Paradigme didactice ale lecturii - modele de abordare a textelor literare; - textele recomandate de cadrul curricular: tradiție și inovație; - atelierele de lectură.		Sâmihăian, p. 265-336
7.	Tema 7. Dezvoltarea unităților de conținut la <i>Elementele de construcție a comunicării</i> - Ce trebuie să știe profesorul înainte de a preda o noțiune gramaticală sau adecvarea predării la complexitatea noțiunilor; - Formarea noțiunilor de limbă în cadrul orelor de limbă/comunicare; - Parcurhuri cognitive de formare a noțiunilor gramaticale: demersul inductiv, deductiv, analogic, dialectic.	1	Sâmihăian, p. 224-263;
8.	Tema 8. Abordări didactice pentru dezvoltarea competenței de comunicare scrisă - Tipurile de scrieri: reflexivă, imaginativă, funcțională etc. - Algoritmul de organizare a predării-învățării scrierilor de diferite tipuri. Specificul scrierilor.	2	Peneș;
9.	Tema 9. Creativitatea în cadrul orelor de limbă/comunicare Cabinetul de limba și literatura română	1	Cartaleanu, 2010, p. 98-100; Beadle, p. 3-63;
10.	Tema 10. Evaluarea didactică: funcțiile evaluării, condiții eficiente ale evaluării, metode de evaluare specifice limbii române	2	Beadle, p. 213-227;
	Total	16	

b) Tematica și repartizarea orientativă a orelor de laborator

Nr. d/o	Conținuturi	Nr. de ore	Activitate de învățare/ produse curriculare recomandate	Bibliografia
1.	Tema 1. Atelier de discuție: E nevoie de modernizare în educație / instruire ? Postmodernismul în educație Schimbarea în educație Paradigme pedagogice Didactica funcțională Didactica interactivă Didactica constructivistă	1	Analiza produselor curriculare propuse pentru studierea limbii și literaturii române în ciclul liceal; Tendențele curriculare: - scrisorile metodice; - modificările curriculare; - problemele de predare-învățare-evaluare; - perspectivele de cercetare științifico-didactică	Callo <i>et alii</i> , p. 21-24; Cartaleanu <i>et alii</i> , 2-17 Cury, 2018a; Cury, 2018b;
2.	Tema 2. Atelier de discuție: 1. Lucrul cu manualul: Ce posibilități de lucru oferă manualul/ Cât de eficient/ineficient este ? 2. Strategii moderne de formare a noțiunilor lingvistice/ literare	1	Selectarea textului literar pentru realizarea sarcinilor de lucru propuse la curs ¹	Bîrnaz; Cartaleanu, 2016, p. 20-24; Cristea, 2016, p. 58;
3.	Tema 3. Repere metodologice pentru o pedagogie interactivă operațională Valorificarea Teoriei inteligențelor multiple Metode de dezvoltare a spiritului activ	2	4-5 metode interactive ²	Bocoș; Cerghit;

¹Lista textelor propuse pentru realizarea sarcinilor de lucru:

- Valori spirituale (Omul și jocul (*Homo ludens* de Johan Huizinga etc.); Familia (*Mara* de Ioan Slavici, *Amintiri di copilărie* de Ion Creangă, *Hronicul și cântecul vârstelor* de L. Blaga; *La Medeleni* de Ionel Teodoreanu; *Viața ca o pradă* de M. Preda); Cunoașterea (*Trilogia cunoașterii* de L. Blaga etc.) etc.;

- Aventură, călătorie (*Balta-Albă* de V. Alecsandri etc.);

- Personalități, exemple, modele (*Ștefan ce Mare – Letopisețul Țării Moldovei* de Grigore Ureche; *Frații Jderi* de M. Sadoveanu etc.)

- Tematici auxiliare: *marea* ca factor spiritual; *natura*; *cartea*; *creatorul* etc.

- Texte auxiliare: *Romanul adolescentului miop* de M. Eliade; *Cel mai iubit dintre pământeni* de M. Preda;

- Autori: L. Blaga, Ion Druță; M. Preda, L. Rebreanu, M. Cărtărecu etc.

²Unități de conținut curriculare:

- Specificul lexical și gramatical al descrierilor, narațiunilor și dialogurilor;

- Rolul dicționarilor în devenirea personalității deschise spre comunicare;

- Câmpurile lingvistice și axa lexicală;

- Morfosintaxa părților de vorbire;

- Expresii frazeologice: autohtone, internaționale, intraductibile etc. (vezi *Limba și literatura română*,

Curriculum național, clasele X-XII)

	Metode de dezvoltare a spiritului critic Spiritul creativ – punct de plecare în sprijinul demersului cognitiv			
4.	Tema 4. Abordarea vocabularului în ciclul gimnazial și liceal: obiective și conținuturi curriculare Atelier de lectură: Metode și tehnici de însușire a lexicului în demersul didactic gimnazial/liceal (în baza fragmentelor de texte)	2	4-5 activități de învățare/ dezvoltare a vocabularului	Cartaleanu <i>et alii</i> , 2014;
5.	Tema 5. Rolul compozițiilor în dezvoltarea competențelor de comunicare scrisă a elevilor Atelier de scriere: competențe/ unități de competențe specifice, activități didactice, realizare ... (conform unității de învățare)	2	Demersul didactic (proiect didactic) al unei ore în clasele de liceu; - eseu argumentativ; - eseu de sinteză etc.	Cartaleanu <i>et alii</i> , 2014; Temple <i>et alii</i> ;
6.	Tema 6. Ortografia în ciclul liceal: competențe/ unități de competențe specifice, activități didactice, realizare ... (conform unității de învățare) Didactica exercițiilor de ortografie	2	Exerciții de ortografie/ proiect/ revistă /activitate tematică (apreciază-ți cunoștințele de ortografie, ortoepie etc.) etc.	Sâmihăian, p. 224-263; Cartaleanu, 2014.
7.	Tema 7. Configurarea unei secvențe didactice la ora de limbă/ comunicare din perspectivă interdisciplinară	1		Cartaleanu <i>et alii</i> , 2017b;
8.	Tema 8. Utilizarea mijloacelor audio-vizuale. Mijloacele audio-vizuale Tabla interactivă. Posibilități de organizarea a orei.	2	Elaborarea fișelor pedagogice/ lingvistice de lucru în baza materialelor audio-vizuale	<i>Aplicarea TIC ...</i> ;
9.	Tema 9. Proiectarea și organizarea activităților de autocunoaștere și autodezvoltare a elevilor	2	2-3 activități de motivare a învățării	Cuciureanu <i>et alii</i> ;

	Stimularea motivării învățării Consilierea elevilor cu nevoi educaționale speciale (bălbâiala, disgrafia, agramatismul etc.)			
10.	Tema 10. Așteptările sociale referitoare la ceea ce va ști, va ști să facă și cum va fi elevul Evaluările finale: examenul de capacitate, examenul de BAC	4	Redactarea unui test de evaluare (formativă, sumativă) în baza textului literar și unităților de conținut (Matricea de specificații; test, barem de corectare, barem de notare)	Cartaleanu, 2010, p. 76-97; Rey.
11.	Tema 11. Atelier de lectură: Merită să citești/	2	Prezentare de carte (se prezintă o lucrare/4-5 articole de /care face/fac referire la subiecte de didactica limbii și literaturii române anii de ediție (2010-2016)// un seminar metodologic pe un subiect la alegere	Dumitrașcu <i>et alii</i> ; Cartaleanu <i>et alii</i> , 2014
12.	Tema 12. Atelier de discuție: Originalitate în predarea-învățarea-evaluarea limbii și literaturii Atestarea cadrelor didactice: dimensiuni, tendințe	3	Pregătirea portofoliului	Walker; Cury, 2018a; Cury, 2018b.

Strategii didactice

Dezvoltarea competențelor și atingerea finalităților cursului se va realiza prin aplicarea metodelor clasice și a strategiilor de tip inductiv-deductiv, algoritmat, pe tehnicile de dezvoltare a gândirii critice/creative: dezbateri, reflexie, discuții ghidate ș. a.

Se vor aplica metodologii de instruire pentru: învățare în bază de problemă, studii de caz, învățare colaborativă, învățare în echipă etc., precum și în bază de instrumente de predare-învățare-evaluare online:

- ✓ instrumente de comunicare sincronă (meet, zoom etc.) și asincronă (email);
- ✓ instrumente colaborative (googledocs, table colaborative (<https://miro.com/>));
- ✓ instrumente de stocare și monitorizare a produselor curriculare (classroom, learningApps, Padlett)
- ✓ instrumente pentru crearea prezentărilor (Power Point, Prezi etc.),
- ✓ surse: biblioteci, dicționare, hărți și enciclopedii online (Google Books, Dexonline etc.).

Activități de lucru individual

1. Studiul (noțiilor de curs, suportului de curs, manualelor) și documentare suplimentară în bibliotecă, pe Internet, pe teren etc.	10	4. Consultații	2
---	----	----------------	---

2. Activități specifice de pregătire pentru laboratoare	40	5. Examinare finală	2
3. Realizare de teme individuale	20	6. Redactarea portofoliului	36
TOTAL ore studiu individual (pe semestru) = 110			

Nr. d/o	Unități de conținut	Strategii de realizare	Termen de realizare
1.	Tema 1. Sursele bibliografice pentru fiecare temă	Discuții în perechi, în echipă și frontale, brainstorming	Pe parcursul semestrului
2.	Tema 2. Proiectarea autoevaluării și autodezvoltării (se vor elabora cerințe în baza cărora se va evalua activitatea didactică)	Discuții	Activitate de învățare pentru săptămâna a IV-a a sem. I
3.	Tema 3. Învățarea problematologică. Autenticitatea elevului. Responsabilizarea elevului.	Sarcini: Învățarea problematizată/învățarea problematologică Problema rezolvată/ problema amplificată Convingerile elevilor în procesul de învățare etc.	Activitate de învățare pentru săptămâna a VIII-a a sem. I
4.	Tema 4. Standardele de competență.	Metodologia elaborării standardelor de competență	Activitate de învățare pentru săptămâna a X-a a sem. I
5.	Tema 5. Criterii de evaluare a produselor curriculare		Activitate de învățare pentru săptămâna a XII-a a sem. I

Evaluarea

Cursul are un caracter practic. Cursul va avea ca formă intermediară de evaluare: referate, studii de caz, proiectarea și desfășurarea orelor de formare/dezvoltare a competențelor lingvistice ș. a. Forma de evaluare finală este **portofoliul**.

Formula pentru calculul notei finale este $N_f = N_c \times 0,5 + N_e \times 0,5$, unde N_f – nota finală, N_c – nota reușitei curente, N_e – nota de la examen.

Portofoliul va conține:

- o listă de sarcini de lucru formulate în baza competențelor cheie/transversale la un conținut temă/unitate de învățare /unitate tematică.
- 4-5 metode interactive ce pot fi organizate și desfășurate la predarea-învățarea-evaluarea textului literar/unității de conținut ales/-e.
- Proiect didactic de însușire a noilor cunoștințe/ formare a priceperilor și deprinderilor (de formare a noțiunii)
- Atelier de lectură: însușirea vocabularului în baza textelor/fragmentelor de texte selectate // 4-5 activități de învățare/ dezvoltare a vocabularului.
- Proiect didactic de elaborare a unei compoziții/ atelier de scriere (conform unității de conținut).

6. Secvență de lecție cu elemente interdisciplinare/ pluridisciplinare/ transdisciplinare + proiectul transdisciplinar de grup

7. Atelier de discuție la unitatea de învățare (la alegere)// Redactarea (în grup) a proiectării pe unitate de învățare (1 unitate la alegere din clasa a X-a).

Notă: se pot propune proiecte/portofolii individuale

Portofoliul (în baza cuvântului ...) se va fundamenta pe o lucrare de cercetare, care va fi structurată după cum urmează:

varianta a	varianta b
<p>CAPITOLUL I. ... ÎN MENTALUL ROMÂNESC</p> <p>1.1. ... între sensul direct și cel figurat</p> <p>1.2. ... în literatură</p> <p>CAPITOLUL II. CUVÂNTUL ... ÎN EXPRESIILE FRAZELOGICE, PROVERBE, MAXIME</p> <p>CAPITOLUL III. METODE DE DEZVOLTARE A VOCABULARULUI</p> <p>3.1. Câmpurile lingvistice ale cuvântului ...</p> <p>3.2. Metode interactive de predare-învățare-evaluare a vocabularului</p> <p>CAPITOLUL IV. CONȚINUTURI PENTRU CURRICULUMUL ȘCOLAR</p> <p>4.1. Atelier de discuție ...</p> <p>4.2. Atelier de scriere ...</p> <p>4.3. Atelier de lectură ...</p>	<p>CAPITOLUL I. STRUCTURA SEMANTICĂ A CUVÂNTULUI ... ÎN LIMBA ROMÂNĂ</p> <p>1.1. Sens și semantică. Polisemantismul noțiunii/termenului/cuvântului ...</p> <p>1.2. Câmpul lexical al cuvântului ...</p> <p>CAPITOLUL II. EXTINDEREA SENSULUI CUVÂNTULUI ... ÎN LIMBA ROMÂNĂ</p> <p>2.1. Originea /etimologia noțiunii/ termenului/ cuvântului</p> <p>2.2. Expresii frazeologice/ locuțiuni cu cuvântul ...</p> <p>2.3. Paremiologia cuvântului ...</p> <p>CAPITOLUL III. SIMBOLUL ... ÎN LITERATURĂ</p> <p>3.1. ... ca simbol/motiv literar prezent în lirică și proză</p> <p>3.2. ... – simbol național</p> <p>CAPITOLUL IV. STRATEGII DE DEZVOLTARE A VOCABULARULUI ÎN/PRIN CUVÂNTUL ...</p> <p>CAPITOLUL V. CONȚINUTURI PENTRU CURRICULUMUL ȘCOLAR</p> <p>5.1. Atelier de discuție ...</p> <p>5.2. Atelier de scriere ...</p> <p>5.3. Atelier de lectură ...</p>

*Resurse educaționale deschise la *Limba și literatura română/Literatura universală*

Evaluarea – examen

- Resurse educaționale deschise la Limba și literatura română/ Literatura universală (lecții format online);

- Prezentarea unei cărți cu tematică didactică (ultimii 3 ani);

- 1 produs curricular la textele recomandate în Curriculum (de exemplu: cartografierea – *Fata babei și fata moșneagului* de Ion Creangă, *Tinerețe fără bătrânețe și viață fără de moarte* de Petre Ispirescu etc.)

- manual digital (3-4 pagini) – studierea integrată a unui text recomandat de Curriculum Național. Limba și literatura română/ Literatura universală, clasele V-IX.

Bibliografia

Aplicarea TIC în școală // <http://ecomunitate.ro/upload/instruire/pdf/Modul%208%20School%20Development.pdf>

Beadle Ph., *Cum să predai: strategii didactice*, București, Editura Didactică Publishing House, 2020;

Bocoș M.-D., *Instruirea interactivă*, Iași, Editura Polirom, 2013;

Bîrnaz N., *Funcționalitatea manualului școlar în contextul societății axate pe cunoaștere*, în Pro Didactica, Chișinău, 2016, nr. 2, p. 52-55;

- Callo T.; Paniș A.; Andrițchi V.; Afanas A.; Vrabii V., *Educația centrată pe elev. Ghid metodologic*, Chișinău, Editura Print-Caro SRL, 2010;
- Cartaleanu T.; Cosovan O.; Zgardan-Crudu A.; Bologan V.; Suff E.; Boz O., *Demersul didactic la limba și literatura română în gimnaziu: proiectarea explicită*, Chișinău, Editura ARC, 2017a.
- Cartaleanu T.; Cosovan O.; Zgardan-Crudu A.; Bologan V.; Suff E.; Boz O., *Studiul integrat al limbii și literaturii române*, Chișinău, Editura ARC, 2017b.
- Cartaleanu T.; Cosovan O., *Ateliere de lectură, scriere, discuție. Portofoliul elevului (clasele 5,6,7,8,9)*, Chișinău, Editura Știința, 2014;
- Cartaleanu, T., *Dictarea în școală: formarea și evaluarea competențelor*, Chișinău, Editura ARC, 2014;
- Cartaleanu T.; Cosovan Ol.; Goraș-Postică V.; Lîsenco S.; Sclifos L., *Formare de competențe prin strategii didactice interactive*, Prodidactica, 2017 // <http://prodidactica.md/wp-content/uploads/2020/03/Gandirea-Critica.pdf>;
- Cartaleanu T., *Forme de evaluare curentă. Model de evaluare a competenței* // Limba și literatura română. Ghid de implementare a curriculumului modernizat pentru treapta liceală, Chișinău, Editura Cartier, 2010;
- Cartaleanu T., *Portofoliul cursului opțional: între curriculum și manual*, in Pro Didactica, Chișinău, 2016, nr. 2, p. 20-23;
- Cristea S., *Competența pedagogică la nivelul curriculumului*, in Pro Didactica, Chișinău, 2011, nr. 2, p. 55;
- Cristea S., *Manualul școlar*, in Pro Didactica, Chișinău, 2016, nr. 2, p. 58;
- Cuciureanu M.; Alecu G.; Badea A., *Motivația elevilor și învățarea* // <http://www.ise.ro/wp-content/uploads/2015/08/Brosura-Motivatia-pentru-invatare.pdf>
- Curriculum Național. Limba și literatura română*, clasele a V-a a IX-a, Chișinău, Editura Lyceum, 2020;
- Cury A., *Copii străluciți, elevii fascinanți*, București, Editura For You, 2018a.
- Cury A., *Părinți strălucitori, profesori fascinanți*, București, Editura For You, 2018b.
- Ghidul de implementare a Curriculumului Național. Limba și literatura română*, clasele a V-IX, Chișinău, Editura Lyceum, 2020;
- Ghicov A., *Relația pedagogică: obiective – comportamente – performanțe* // Univers Pedagogic, nr. 1, 2006, p. 12- 18;
- Goraș-Postică V., *Competența acțional-strategică*, Chișinău, Editura Centrul Educațional „Pro Didactica”, 2012;
- Iordăchescu I., Balan M., *Româna – distractiv: auxiliar didactic pentru învățători și profesori (cl. 1-7)*, Chișinău, Editura Arc, 2013;
- Iordăchescu I., *Captarea atenției și actualizarea cunoștințelor. Tehnici de lucru: auxiliar didactic pentru profesorii de limba și literatura română*, Chișinău, Editura Arc, 2009;
- Iordăchescu I., *Captarea atenției și actualizarea cunoștințelor. Tehnici de lucru: auxiliar didactic pentru profesorii de limba și literatura română*, partea a II-a, Chișinău, Editura Arc, 2010;
- Iordăchescu I., *Captarea atenției și actualizarea cunoștințelor. Tehnici de lucru: auxiliar didactic pentru profesorii de limba și literatura română*, partea a III-a, Chișinău, Editura Arc, 2010;
- Neacșu I., *Metode și tehnici de învățare eficientă. Fundamente și practici de succes*, Iași, Editura Polirom, 2015;
- Negrea G. Oct.; Săndulescu G.; Suci N.; Iorgulescu M. C., *Fascinanta provocare a interdisciplinarității*, Sibiu, Editura ARMANIS, 2014 // https://www.isjsb.ro/isjsb.ro/anca/Fascinanta_provocare_a_interdisciplinaritatii.pdf
- Pamfil A., *Didactica literaturii. Reorientări*, București, Editura Art, 2016;
- Pânișoară, I.-Ov., *Ghidul profesorului*, Iași, Editura Polirom, 2017;

POPA, V., *Curriculum național: Învățământul primar. Limba și literatura română*, Chișinău, Editura Lyceum, 2018 (în colaborare)// https://mecc.gov.md/sites/default/files/curriculum_primare_site.pdf

POPA, V., *Ghid de implementare a curriculumului pentru clasele primare. Limba și literatura română (20-61)* (în colaborare) // https://mecc.gov.md/sites/default/files/ghid_curriculum_primare_rom_5.pdf

Popa, V.; Codreanu A.; Stanțieru S.; Lacusta E., *Limba și literatura română. Scenarii didactice*, Chișinău, Editura Lyceum, 2020.

Popovici Bordea A., *Integrarea curriculară și dezvoltarea capacităților cognitive*, Iași, Editura Polirom, 2017;

Rey B.; Defrance A.; Pacearcă Șt.; Carette V.; Kahn S., *Competențele în școală. Formare și evaluare*, București, Editura Aramis Print, 2012;

Sâmihăian, Fl., *O didactică a limbii și literaturii române. Provocări actuale pentru profesor și elev*, București, Editura Art, 2014.

Sclifos L.; Gorăș-Postică V.; Cosovan Ol.; Cartaleanu T.; Beznițchi L.; Copăceanu R., *O competență-cheie: a învăța să înveți. Ghid metodologic*, Chișinău, Editura Centrul educațional „Pro Didactica”, 2010;

Temple Ch.; Steele J. L.; Meredith K. S., *Inițiere în metodologia. Lectură și scriere pentru dezvoltarea gândirii critice* (adaptarea: Tatiana Cartaleanu, Elena Cartaleanu, Olga Cosovan, Nicolae Crețu), Chișinău, Centrul Educațional Pro Didactica (supliment al Revistei Didactica Pro ..., nr. 1.

Walker T., *Să predăm ca în Finlanda. 33 de strategii simple pentru lecții pline de bună-dispoziție*, București, Editura Trei, 2018.